

MÔN NGỮ VĂN 8

Thời gian làm bài: 90 phút (không kể thời gian phát đề)

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (5,0 điểm)

Đọc văn bản sau rồi thực hiện các yêu cầu bên dưới:

BÀN TAY YÊU THƯƠNG

Trong một tiết dạy vẽ, có giáo viên bảo các em học sinh lớp một vẽ về điều gì làm cho em thích nhất trong đời.

Cô giáo trầm nghĩ: "Rồi các em cũng lại vẽ những gói quà, những ly kem hoặc những món đồ chơi, quyển truyện tranh". Thế nhưng cô đã hoàn toàn ngạc nhiên trước một bức tranh lạ của một em học sinh Douglas: Bức tranh vẽ một bàn tay.

Nhưng đây là bàn tay của ai? Cả lớp bị lôi cuốn bởi một hình ảnh đầy biểu tượng này. Một em phán đoán:

- Đó là bàn tay của bác nông dân.

Một em khác cự lại:

- Bàn tay thon thả thế này phải là bàn tay của một bác sĩ phẫu thuật.

Cô giáo đợi cả lớp bớt ồn ào dần rồi mới hỏi tác giả. Douglas cười ngượng nghịu:

- Thưa cô, đó là bàn tay của cô ạ!

Cô giáo ngẩn ngơ. Cô nhớ lại những phút ra chơi thường dùng bàn tay để dắt Douglas ra sân, bởi em là một cô bé khuyết tật, khuôn mặt không được xinh xắn như những đứa trẻ khác, gia cảnh từ lâu lâm vào tình cảnh ngặt nghèo. Cô chợt hiểu ra rằng tuy cô vẫn làm điều tương tự với các em khác, nhưng hóa ra đối với Douglas bàn tay cô lại mang ý nghĩa sâu xa, một biểu tượng của tình yêu thương.

(Mai Hương, Vĩnh Thắng – Trích Quà tặng cuộc sống, NXB trẻ)

Câu 1 (1.0 điểm). Văn bản trên được kể theo ngôi kể thứ mấy?

Câu 2 (1.0 điểm). Theo văn bản, cô giáo đã yêu cầu học sinh vẽ về chủ đề gì?

Câu 3 (0,75 điểm). Em hãy nêu tác dụng của biện pháp tu từ liệt kê được sử dụng đoạn văn sau:

Cô giáo trầm nghĩ: "Rồi các em cũng lại vẽ những gói quà, những ly kem hoặc những món đồ chơi, quyển truyện tranh". Thế nhưng cô đã hoàn toàn ngạc nhiên trước một bức tranh lạ của một em học sinh Douglas: Bức tranh vẽ một bàn tay.

Câu 4 (0,75 điểm). Tại sao đối với Douglas bàn tay cô giáo lại mang ý nghĩa sâu xa, một biểu tượng của tình yêu thương ?

Câu 5 (1,5 điểm). Thông qua văn bản, tác giả muốn gửi tới người đọc bức thông điệp nào?

II. PHẦN VIẾT (5.0 điểm)

Viết bài văn nghị luận phân tích bài thơ sau:

CẢNH KHUYA

Tiếng suối trong như tiếng hát xa,

*Trăng lòng cổ thụ, bóng lòng hoa.
Cảnh khuya như vẽ, người chưa ngủ
Chưa ngủ vì lo nỗi nước nhà.*

1947
(Hồ Chí Minh)

***Chú thích:**

Hồ Chí Minh (1890 -1969): Lãnh tụ vĩ đại của dân tộc và cách mạng Việt Nam; Người đã lãnh đạo nhân dân ta đấu tranh giành độc lập dân tộc, thống nhất Tổ quốc và xây dựng chủ nghĩa xã hội. Hồ Chí Minh còn là một danh nhân văn hóa thế giới, một nhà thơ lớn.

Bài thơ Cảnh khuya được Bác Hồ viết ở chiến khu Việt Bắc, trong những năm đầu của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp(1946 -1954). Cuối năm 1947, quân Pháp ồ ạt tấn công lên Việt Bắc hòng tiêu diệt lực lượng chủ yếu và cơ quan đầu não lãnh đạo cuộc kháng chiến. Chiến dịch Việt Bắc của quân và dân ta đã làm thất bại ý đồ của địch và tiêu diệt nhiều lực lượng của chúng.

..... HẾT.....

Họ và tên thí sinh:Số báo danh:
Chữ kí giám thị 1:

I. HƯỚNG DẪN CHẤM PHẦN ĐỌC HIỂU

Câu	Nội dung	Điểm
1	HS xác định được ngôi kể của văn bản: - Ngôi thứ ba <i>*Mức 1: Xác định đúng ngôi kể (1.0 đ)</i> <i>*Mức 0: không nêu được ý nào hoặc trả lời sai.</i>	1.0
2	HS nêu được: - Theo văn bản, cô giáo đã yêu cầu học sinh: vẽ về điều gì làm cho em thích nhất trong đời. <i>*Mức 2: Trả lời đúng ý. (1.0 đ)</i> <i>*Mức 1: Trả lời chung chung chưa rõ ý. (0.25 đ)</i> <i>*Mức 0: không trả lời được hoặc trả lời sai.</i>	1.0
3	HS chỉ ra và nêu được: - Biện pháp tu từ liệt kê: những gói quà, những ly kem hoặc những món đồ chơi, quyển truyện tranh. - Tác dụng: + Tăng sức biểu đạt, biểu cảm, tăng hiệu quả diễn đạt. + Nhấn mạnh làm đầy đủ hơn, chi tiết hơn những ý nghĩa, những cảm xúc của cô giáo khi nghĩ về đề tài mà HS sẽ lựa chọn để vẽ bức tranh nhưng cuối cùng cô hoàn toàn bất ngờ khi tất cả nằm ngoài dự đoán của cô bức tranh vẽ một bàn tay. <i>*Mức 3: Nêu được hai tác dụng. (0.75đ)</i> <i>*Mức 2: Nêu được một tác dụng. (0.5 đ)</i> <i>*Mức 1: Nêu chung chung chưa rõ ý. (0.25 đ)</i> <i>*Mức 0: không trả lời được hoặc trả lời sai.</i>	0.75
4	HS trình bày được: -Đối với Douglas bàn tay cô giáo lại mang ý nghĩa sâu xa, một biểu tượng của tình yêu thương bởi: + Cô giáo đã dùng bàn tay của mình để dắt Douglas ra sân và cô cũng đã dùng bàn tay ấy để dắt nhiều HS khác nữa. + Cử chỉ của cô giáo rất bình thường, giản dị không có gì đặc biệt nhưng cử chỉ ấy xuất phát từ sự chân thành, từ tình yêu thương, từ mong muốn tốt đẹp để Douglas có cơ hội được hòa nhập cùng bạn bè. + Bức tranh của Douglas chính là sự tri ân đối với cô giáo của mình. <i>*Mức 3: Hs nêu được từ 2 ý (0.75đ)</i> <i>*Mức 2: Hs nêu được 1 ý (0.5 đ)</i> <i>*Mức 1: Hs nêu chung chung, không cụ thể (0.25đ)</i> <i>*Mức 0: không trả lời được hoặc trả lời sai.</i>	0.75
5	<i>* HS nêu được các thông điệp sau:</i>	1.5

- Trong cuộc sống này, có những hành động giản đơn mà ta thường làm mỗi ngày với người khác nhưng đó lại là món quà tặng quý giá đối với những họ. - Tình yêu thương, sự đồng cảm, giúp đỡ trong cuộc sống bắt nguồn từ những điều rất đỗi bình thường, xuất phát từ tấm lòng chân thành nhưng lại có ý nghĩa vô cùng to lớn. => Từ đó tác giả nhắn nhủ chúng ta hãy luôn sống yêu thương, đồng cảm và chia sẻ... <i>*Mức 3: Hs nêu được từ 2 thông điệp (1,5 đ)</i> <i>*Mức 2: Hs nêu được 1 thông điệp (1.0 đ)</i> <i>*Mức 1: Hs nêu chung chung, không rút ra được bài học cụ thể. (0.5đ)</i> <i>*Mức 0: không trả lời được hoặc trả lời sai.</i> <i>(HS có thể có những cách diễn đạt khác, hoặc thông điệp khác hợp lí, không vi phạm đạo đức, pháp luật, Gv vẫn cho điểm tối đa)</i>	
--	--

II. HƯỚNG DẪN CHẤM PHẦN VIẾT NLVH (Rubric)

Tiêu chí	Mức 4 (5.0 điểm)	Mức 3 (4.0 điểm)	Mức 2 (3.0 điểm)	Mức 1 (1.5 điểm)
1. Đảm bảo cấu trúc nghị luận văn học (10%)	Bài viết đầy đủ ba phần: Mở bài, Thân bài và Kết bài; Mở bài và Kết bài có dung lượng cân đối: phần mở bài biết dẫn dắt hợp lý và nêu được vấn đề; phần thân bài biết tổ chức thành nhiều luận điểm, hệ thống luận điểm được làm sáng tỏ, thuyết phục; phần kết bài khẳng định lại vấn đề và thể hiện được nhận thức cá nhân.	Bài viết đầy đủ ba phần: Mở bài, Thân bài và Kết bài nhưng Mở bài và Kết bài có dung lượng không cân đối; phần thân bài biết tổ chức thành nhiều luận điểm, hệ thống luận điểm được làm sáng tỏ, thuyết phục; nhưng chưa đầy đủ yêu cầu Mức 4	Bài viết không đầy đủ ba phần (thiếu Mở bài hoặc Kết bài), hoặc thân bài không đạt yêu cầu Mức 3.	- Bài viết được trình bày không có cấu trúc ba phần - Chỉ viết được một số câu không liên quan đến vấn đề bàn luận.
2. Xác định vấn đề (10%)	- Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: Phân tích bài thơ Cảnh khuya của Hồ Chí Minh.	- Xác định đúng vấn đề cần nghị luận; thể hiện nhưng chưa rõ như Mức 4.	- Xác định không rõ và/hoặc không phù hợp.	- Không xác định được hoặc xác định chưa chính xác vấn đề nghị luận.

3. Hệ thống luận điểm, lí lẽ hợp lý (20%)	Bài viết sắp xếp, triển khai khéo léo trình tự các luận điểm, lí lẽ và dẫn chứng theo đúng yêu cầu của kiểu bài, có thể triển khai các luận điểm như sau: - Giới thiệu tác phẩm, lần lượt trình bày các luận điểm làm nổi bật chủ đề và một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật trong tác phẩm. Gợi ý: 1. Hai dòng đầu: Phác họa cảnh thiên nhiên tại chiến khu Việt Bắc trong đêm tối - Dòng thơ 1: “Tiếng suối trong như giọng hát xa” Trong không gian yên bình của núi rừng Việt Bắc, tiếng suối chảy như một giọng hát xa vang vọng. Âm thanh của suối được so sánh với một giọng hát xa: nó trở nên mềm mại và đầy cảm xúc. - Dòng thơ 2: “Trăng lồng cổ thụ bóng lồng hoa” có hai ý nghĩa: Ánh trăng lấp lánh trên mặt đất, chiếu qua từng cành cây, rồi soi sáng những bông hoa rừng. Khung cảnh thiên nhiên được bao phủ bởi ánh trăng sáng. Ánh trăng toả sáng xuống mặt đất, đi qua từng cành cây cổ thụ, khiến cho ánh sáng phản chiếu tạo ra hình ảnh giống như những bông hoa. Dù hiểu theo cách nào, cũng thể hiện được vẻ đẹp lãng mạn của thiên nhiên ở núi rừng Việt Bắc. => Hai dòng thơ đầu tiên đã mô tả hình ảnh thơ mộng của thiên nhiên núi rừng Việt Bắc. 2. Hai dòng sau: Tâm trạng của nhà thơ trong đêm tối tại chiến khu Việt Bắc - Dòng thơ 3: “Cảnh khuya như vẽ người chưa ngủ” có hai cách hiểu: +Hình ảnh “cảnh khuya như bức	Bài viết sắp xếp hợp lí trình tự các luận điểm, lí lẽ và dẫn chứng theo đúng yêu cầu của kiểu bài. Nêu và triển khai được từ 2-3 luận điểm. Hoặc nêu được đủ các luận điểm nhưng triển khai chưa đầy đủ, hợp lý.	Bài viết sắp xếp tương đối hợp lí trình tự các luận điểm, lí lẽ và dẫn chứng theo đúng yêu cầu của kiểu bài nhưng chỉ triển khai được từ 1-2 luận điểm. và triển khai chưa đầy đủ, hợp lý.	Bài viết không được tổ chức một cách hợp lí, không đúng yêu cầu của kiểu bài. Không nêu rõ luận điểm, hoặc các luận điểm không liên quan tới vấn đề.

	tranh” gợi lên một cảnh vật thiên nhiên tuyệt đẹp như một tác phẩm nghệ thuật. +Bác ngồi đó, mê mải ngắm nhìn cảnh đêm khuya, sự hòa quyện của thiên nhiên và con người tạo nên một bức tranh sống động. - Câu thơ 4: “Chưa ngủ vì lo nỗi nước nhà” làm rõ hai lý do Bác Hồ không ngủ: +Vì cảnh thiên nhiên quá đẹp khiến tâm hồn người nghệ sĩ say mê và chìm đắm. +Vì lo “nỗi nước nhà” - lo cho sự nghiệp cách mạng của dân tộc, lo cho cuộc sống của nhân dân. Đó chính là lý do quan trọng khiến Bác Hồ không ngủ được. => Tâm trạng của người thi sĩ đa cảm và lòng kiên trung của người lãnh đạo - Bác Hồ. 3. Biện pháp nghệ thuật so sánh độc đáo, điệp từ, điệp ngữ. ->Thể hiện tinh thần yêu nước, trách nhiệm lớn lao của lãnh tụ Hồ Chí Minh. <i>(HS có thể trình bày theo cách khác nhưng đảm bảo các nội dung phù hợp)</i>			
4. Biết lập luận làm sáng tỏ vấn đề (20%)	- Luận điểm phù hợp, rõ ràng, sâu sắc và tất cả được chứng minh bằng lí lẽ và dẫn chứng. - Hệ thống lí lẽ hợp lí, sâu sắc, được củng cố bằng dẫn chứng; lí lẽ được triển khai bằng các phương pháp lập luận hợp lí và từ ngữ lập luận đa dạng, chặt chẽ, thuyết phục. <i>(HS có thể trình bày theo cách khác nhưng đảm bảo các nội dung phù hợp)</i>	- Luận điểm phù hợp, tương đối rõ ràng, sâu sắc và hầu hết được chứng minh . - Hệ thống lí lẽ hợp lí, lập luận tương đối chặt chẽ nhưng chưa thuyết phục cao.	- Luận điểm không phù hợp, không chứng minh. - Hệ thống lí lẽ chưa hợp lí, chưa chặt chẽ thiếu thuyết phục .	Không nêu được luận điểm. Không biết cách tổ chức hệ thống lí lẽ kết hợp với dẫn chứng để chứng minh.
5. Biết chọn các dẫn chứng	- Dẫn chứng phù hợp với luận điểm, tiêu biểu, phong phú - Dẫn chứng được phân tích thấu đáo.	- Dẫn chứng được phân tích gắn với lí lẽ nhưng chưa	- Dẫn chứng không được phân tích .	Không đưa ra được hoặc dẫn chứng

minh họa (10%)		thấu đáo.		không phù hợp.
6. Sử dụng các yếu tố hỗ trợ (10%)	Sử dụng đầy đủ các yếu tố hỗ trợ phù hợp để tăng sức thuyết phục, hấp dẫn.	Sử dụng các yếu tố hỗ trợ phù hợp để tăng sức thuyết phục, hấp dẫn.	Sử dụng các yếu tố hỗ trợ nhưng chưa thuyết phục, hấp dẫn.	Không sử dụng các yếu tố hỗ trợ.
7. Diễn đạt (15%)	Bài viết rõ ràng, mạch lạc, sâu sắc, hình thức và giọng điệu phù hợp với đề bài, mục đích thuyết phục và người đọc giả định - Hầu như không mắc lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu	Bài viết rõ ràng, mạch lạc, hình thức và giọng điệu tương đối phù hợp với đề bài, mục đích thuyết phục và người đọc giả định - Mắc dưới 5 lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu	Bài viết tổ chức nhiều đoạn không mạch lạc và có giọng điệu chưa phù hợp với đề bài, mục đích thuyết phục và người đọc giả định - Mắc từ 5 đến 10 lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu	- Không tạo lập được bài viết rõ ràng và mạch lạc - Mắc hơn 10 lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu
8. Sáng tạo (5%)	Bài viết có hơn 2 ý tưởng độc đáo, mang tính cá nhân và/hoặc có cách diễn đạt sáng tạo, mang tính thẩm mỹ	Bài viết có 2 ý tưởng độc đáo, mang tính cá nhân và/hoặc có cách diễn đạt sáng tạo, mang tính thẩm mỹ	Bài viết có 1 ý tưởng độc đáo, mang tính cá nhân và/hoặc có cách diễn đạt sáng tạo, mang tính thẩm mỹ	Bài viết không có ý tưởng hay cách diễn đạt độc đáo, sáng tạo